

## ROCKLEKSIKON -

### UDEN SAMFUNDSMÆSSIG FORSTÅELSE

Rock - over 1200 navne og grupper, Jan Sneum (red.)  
Politikens Forlag, 464 sider, 88 kr.

Politikens Forlag har for nyligt udsendt 2. oplag af Rock. 1. oplag udkom i 1974, og der er altså gået 4 år siden da. Hvad er der så sket. Ja, tydeligvis er formatet blevet større som følge af, at leksikonet indeholder en del flere opslagsemner end før. Der er sket en gennemrevidering af artiklerne, en del er udgået og der er kommet helt nye til. Leksikonet er som før delt op i 2 hovedafsnit : 1. består af nordiske biografier, og 2. består af udenlandske biografier. En adskillelse, der lægger op til en grundigere omhandling af specielt danske grupper/musikere. Bagest i bogen er der en ordliste (hvis brugsværdi vi vender tilbage til), en fyldig bibliografi (m. noter) - ordnet efter kategori, og naturligvis et index.

Det er et enormt opbud af oplysninger man præsenteres for i dette rock-leksikon, og forarbejdet har øjensynligt været ret omfattende. Det kan derfor undre en lidt, at redaktionen ikke har gjort sig sin målgruppe mere bevidst end den har. Det eneste den har gjort sig bevidst er efter forordet at dømme, at den mener, der er et "savn"/"behov" for et sådant opslagsværk. Det må siges at være et tyndt grundlag at lave en 464-siders tyk opslagsbog på. Et leksikon er jo ikke bare et leksikon. Det skal tilpasses den modtager, som skal bruge det, dvs tage højde for dennes forudsætninger. Fx er det indlysende, at der er et stort behov for et rock-lek-

sikon især i undervisningssituationer, hvor der er mange musiklærere, der står på bar bund med hensyn til rytmisk musik. I det hele taget er der vel mange, der af ren nysgerrighed kunne tænke sig at bruge Rock, men som ikke har nogen specielle forudsætninger indenfor dette område. I den forbindelse ville det være rimeligt, at man indholdsmæssigt tog højde for det. Det ville fx være formålstjeneligt at tilstræbe en gennemført sammenhæng mellem bogens dele. Her tænker jeg især på opslagsafsnittene i forhold til ordlisten. Når man under et opslags-emne støder på en stilbetegnelse, slår man op i ordlisten og får der en generel historisk/musikalsk forklaring, samt får nogle henvisninger til andre opslagsemner, der er relevante i det konkrete spørgsmål. Altså ikke blot støder på et væld af data, men også på den historiske og sociale baggrund de hviler på. Det ville hjælpe enhver, som ikke er godt bevandret i den rytmiske musiks historie, til at få noget rimeligt ud af at bruge rockleksikonet. Men disse krav kan Rock ikke leve op til. Jeg vil prøve at belyse dette ved et eksempel. Når man slår op under Chuck Berry får man at vide:

"Som så mange andre sorte musikere startede B. med at synge gospel." (side 110, sp. 2)

Det er altså en generel tendens, at sorte musikere har sunget gospel; men hvorfor er det kun sorte og hvorfor er det generelt. Det må der være en forklaring på. Vi slår op i ordlisten. Her står at gospel er en religiøs sang, salmesang, som er stærkt rytmisk og følelsesfuld og oftest udadvendt medrivende (side 425, sp. 2). Her kan man altså ikke hente forklaringen. Ordlistens forklaring er direkte mangelfuld. Hvordan kan man skrive et ord om gospel uden at nævne hvem, der sang gospel - hvor og hvornår. Hvorfor står der ikke engang, at det er en sort amerikansk tradition. Har gospel-traditio-

nen måske ikke haft stor musikhistorisk betydning. Alle spørgsmål, der måtte være det absolutte minimum, man kunne forlange at få svar på i dette tilfælde. Beat, blues, country & western, country blues, country rock, jazz/rock, punk rock, rhythm & blues, rock, urban blues lider i ordlisten den samme skæbne. En gennemført overfladisk behandling. Ordlisten kan altså ikke give nogen generel historisk og social forståelse af de forskellige musikalske stilretninger. Desværre kan man heller ikke i selve opslagsafsnittet læse sig til det. Mange af artiklerne er skrallet for elementer, der ikke umiddelbart har med musik at gøre. Fx afsnittet om Maurice White fra Earth, Wind and Fire:

"Han sang som dreng i gospelkor i Memphis og beg. at sp. trommer som 12 årig. Akk. allerede som teen-ager kunstnere som Bobby Bland og Booker T.." (side 188, sp.1)

Det er min opfattelse, at denne manglende sociale forståelse af rock-musikken ligger til grund for mange af de tågebanker, som nogle af artiklerne er. Prøv at slå op under Dawid Bowie, der står:

"Hans påvirkninger af universer (såvel indre som ydre) gør ham til en af rockmusikkens væsentligste kunstnere." (side 121, sp. 2)

Så er den langt ude. Adskillige steder forklares mere psykedelisk orienterede rockgrupper simpelt hen som påvirkede af stoffer. Ikke et ord om ungdomsoprør og protest, for ikke at tale om oprørets samfundsmæssige forudsætninger. Et andet grelt eksempel er Sex-Pistols biografien:

"Gr. har en vis martyrstatus og er i en vis forstand det mest "ægte" af de eng. punkbands. De er ligeledes blevet boycottet af adsk. koncertarr. Gr. er dog i nogen grad et medieflip kørt af McLaren. Rotten har ingen tidligere

musikalsk erfaring, men er til gengæld et naturligt talent som Showmand" (side 359, sp. 1)

Hvordan fa'n forenes det, at være det mest "ægte" punkband med at være et medieflip. Afsnittet er fuldstændig uden sammenhæng.

Rock-leksikonet indeholder en mængde navne på grupper og musikere og data, men der er intet gjort, for at formidle nogen forståelse af dem. Det ville være rimeligt om man ofrede nogle sider på en historisk indledning, som kunne forklare de forskellige stilretningers sociale baggrund, så ville de forskellige opslagsemner heller ikke forekomme så løsrevne.

Kim Helweg-Mikkelsen.